Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 21.05.2013 § 169

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon Tuomas Rantasen ym. aloitteesta allergiatalojen rakentamiseksi.

Terveyshaittoja aiheuttavat sisäilman epäpuhtaudet voivat olla peräisin ulkoilmasta, kuten siitepölyt ja liikenteen aiheuttamat epäpuhtaudet, tai rakennuksesta itsestään, kuten kosteusvaurioiden aiheuttamat mikrobit ja rakennus- ja sisustusmateriaaleista peräisin olevat kemialliset yhdisteet. Uudisrakentamisessa hyvän sisäilman laadun saavuttaminen vaatii hyvää suunnittelua ja huolellista rakentamisen toteutusta. Käytössä oleva rakennus vaatii jatkuvaa huoltoa ja kunnossapitoa, esimerkiksi kosteusvaurioiden huolellista korjaamista viivytyksettä.

Aloitteessa mainittu allergiatalo-käsite ei ole yksiselitteisesti määriteltävissä. Sillä voidaan ajatella tarkoitettavan asuintaloa, jossa asuvat ihmiset altistuvat mahdollisimman vähän sisäilman epäpuhtauksille ja jossa talotekniikka, muun muassa ilmanvaihto ja lämpöolot, on hoidettu hyvin. Allergiataloksi voisi nimittää myös hyvin suunniteltua ja rakennettua asuintaloa, jossa asukkaat omilla elämäntavoillaan ja asumistottumuksillaan myötävaikuttavat hyvään sisäilmaan. Allergiatalossa voitaisiin esimerkiksi kieltää tupakointi ja rajoittaa lemmikkieläinten pitoa, viherkasvien määrää ja vahvojen siivouskemikaalien käyttöä.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää, kannattaisiko sen toteuttaa aravatuotantonsa piirissä koekohteita, joissa varauduttaisiin erityisesti vaikeista allergioista tai sisäilmaongelmista kärsivien talouksien tilanteeseen.

On olemassa ihmisiä, jotka oman kokemuksensa mukaan oireilevat myös aivan tavanomaisissa sisäilmaolosuhteissa. Taustalla voi olla esimerkiksi runsas, pitkäaikainen homealtistus. Ilmiöstä voidaan käyttää termiä tuoksuyliherkkyys, monikemikaaliherkkyys tai ympäristöyliherkkyys. Nämä tapaukset ovat myös lääketieteellisesti vaikeita. Yksilöllinen herkkyys reagoida sisäilman eri epäpuhtauksille voi vaihdella huomattavasti tässä ryhmässä. Sen vuoksi asuntojen rakentaminen näille ihmisille on poikkeuksellisen haastavaa. Tämän ei

kuitenkaan tarvitse olla este asian selvittämiselle tai koerakentamiskohteen toteutukselle.

Tietoa terveellisestä rakentamisesta on runsaasti. Kyse on tiedon soveltamisesta käytäntöön, mikä tarkoittaa sitä, että terveellinen rakennus ja hyvä sisäilma otetaan yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi muiden suunnittelu- ja toteutuskriteerien ohella. Tässä asiassa nykyisiä käytäntöjä voidaan parantaa. Rakennustyö on myös pilkottu suureen määrään alaurakoita, mikä asettaa huomattavia vaatimuksia esimerkiksi työnaikaiselle valvonnalle. Yhtenä perusongelmana on lisäksi rakentamisen kiireinen aikataulu, joka ei anna mahdollisuuksia rakentamisen aikana syntyvien virheiden ja puutteiden oikea-aikaiseen korjaamiseen. Tällaisia seikkoja ovat muun muassa rakentamisen aikaisen kosteuden hallinta. Yhtenä ratkaisuna olisi urakka-aikojen pidentäminen, josta mahdollisesti aiheutuvat lisäkustannukset saadaan takaisin asukkaiden hyvinvointina.

Ympäristölautakunta pitää tarpeellisena eri tavoin herkistyneiden ihmisten asumiseen liittyvien ongelmien huomioon ottamista ja ratkaisemista. Samalla lautakunta haluaa korostaa sitä, että myös kaupungin tavanomaisessa asuntotuotannossa terveellisten rakennusten rakentamisen tulisi olla selvänä tavoitteena. Tämä tavoite on saavutettavissa määrätietoisella suunnittelulla ja toteutuksella, joka perustuu terveellisestä rakentamisesta olemassa olevan tiedon soveltamiseen.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Päivi Vepsäläinen, johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64323
paivi.vepsalainen(a)hel.fi
Markku Viinikka, johtava erityisasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31993
markku.viinikka(a)hel.fi

Asuntolautakunta 25.04.2013 § 42

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Tuomas Rantasen valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Allergiatalo-konsepti on vielä jäsentymätön

Allergiataloa ei ole määritelty ominaisuuksien mukaan. Allergiataloksi on kutsuttu asuintaloa, joka on rakennettu valikoiduilla materiaaleilla. Sen lisäksi talossa on huomioitu terveydelliset seikat, minkä vuoksi mm. lemmikkien pitäminen ja tupakointi on kielletty. Näitä taloja ovat toteuttaneet mm. VAV Asunnot Oy ja Hengitysliitto. Asunnot on kohdistettu ensisijaisesti hengityselinsairaille.

Rakennuslautakunnan 5.3.2013 antaman lausunnon mukaan allergiatalon toteuttamisessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota asumiseen soveltuvan lähiympäristön, käytettävien materiaalien ja asiantuntevan suunnittelun valintaan.

Kaupungin asuntokannassa ei ole allergiataloja

Helsingin kaupungin nykyisessä asuntokannassa ei ole allergia-asuntoja tai -taloa, eikä kaupungilla ole suunnitelmaa allergiatalon toteuttamisesta. Vaihtoehtona erityisten allergiatalojen tuotannolle uusien kohteiden suunnittelussa voitaisiin tarkastella mahdollisuutta käyttää rakentamisessa allergikoille ja sisäilmasairastuneille sopivia rakennus- ja pintamateriaaleja. Myös toteuttavien peruskorjausten yhteydessä voitaisiin materiaalit valita niin, että remontoidut asunnot sopivat kaikille.

Vaikutukset asukasvalintaan ja vuokrausehtoihin

Mikäli allergiatalo tuotetaan, tarvitsijoiden ryhmää voidaan priorisoida asukasvalinnassa. Näin asunnot tarjotaan ensisijaisesti allergikoille ja pilaantuneelle sisäilmalle altistuneille henkilöille ja kotitalouksille. Tarveharkinnan haasteeksi jää diagnoosien tunnistaminen.

Allergikkojen ja sisäilmasairastuneiden kriisiasumisen järjestäminen

Nykyisen käytännön mukaan kaupungin vuokra-asuntoihin tehtävät vuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia. Näin tavanomaisessa vuokra-asuntokannassa ei ole tarjolla määräaikaista tai lyhytaikaista asumista. Akuutissa kriisitilanteessa lyhytaikaisen tai tilapäisen asumisen järjestäminen on ollut sosiaalitoimen vastuulla. Osa allergiatalon huoneistoista voitaisiin varata kriisimajoitukseen.

Asumiskonseptia on syytä vielä selvittää

Kaupungin vuokra-asuntojen tulisi olla terveydellisesti soveltuvia kaikille väestöryhmille. Uudistuotannossa ja peruskorjauksissa pitäisi käyttää sellaisia materiaaleja ja rakennustapoja, jotka tuottavat myös allergikoille ja sisäilmasairauksista kärsiville soveltuvia asuntoja. Samalla tulisi selvittää erityisen allergiatalon toteuttamisen tarvetta ja edellytyksiä. Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle erityisen allergiatalon perustamista.

Allergialle ja pilaantuneelle sisäilmalle altistuneet hakijat huomioidaan tällä hetkellä tapauskohtaisesti kaupungin vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa.

Käsittely

25.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään ja lisäsi lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen loppuun seuraavan lauseen; "Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle erityisen allergiatalon perustamista."

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Eeva Mynttinen, suunnittelija, puhelin: 310 34177
eeva.mynttinen(a)hel.fi